

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ
ДЪРЖАВЕН СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР

СИМФОНИЧЕН КОНЦЕРТ

диригент
ИЛИЯ ТЕМКОВ

солист
ЕМИ БЕХАР

сезон 1971-1972

БЕТОВЕН

— Концерт за пиано № 5

Allegro

Adagio

Rond

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"- Русе

120000890770

ДВОРЖАК

— Симфония № 8

Allegro con brio

Adagio

Allegretto grazioso

Allegro ma non troppo

491245

БЕТОВЕН

Концерт за пиано № 5

Петият концерт за пиано, едно от най-популярните Бетовенови произведения, единодушно се счита от публика, изпълнители и критика за най-значителният от всички клавирни концерти на Бетовен.

Блясъкът и устремът с който е написано произведението са станали причина по-късно този концерт да бъде наречен „Императорът“ — име с което е известен и досега. Интересът е фактът, че след Петия концерт за пиано в който Бетовен достига върхът на концертното клавирно изказване, той не пише повече клавирни концерти.

Концертът се състои от три части — Алегро, Адажио и Рондо. Първата част е великолепно развита „по бетовеновски“ сонатна форма. Противно на всички правила на тогавашните традиции тя се открива с блестяща каденца в пианото, която веднага подсказва на слушателя мащабите и тържествения и светъл характер на цялото произведение. Каденцата води до обширно оркестрово изложение, което обхваща тематичния материал на частта. Двете главни теми са контрастни помежду си и имат сравнително малка мелодична стойност, но тук проличава геният на Бетовен, който от пассива теми изгражда музика изумителна по своята съразмерност и архипектолика. В първата част на концерта няма драматизъм и трагични конфликти. Музиката се лее гладко и непринудено. Развитието на музикалната форма тече динамично, но с голяма лекота. Разработката е стегната и лаконична.

Втората част се отличава с твърде интересна структура: комбинация между триделна и вариационна форма. Тя представява едно великолепно и възвишено Адажио, несорвимо по красота дори и с най-поетичните и лирични страсти излезли под перото на Бетовен. Един прост хорален мотив служи за главна тема. Отначало той е изложен в струните илюструменти, след това го подема пианото и го развива въз волна песен. След раздвижване в средния дял на частта, хоралната тема е на няколко пъти вариационно изменена със съвършено майсторство. Емоционалното напрежение неусетно спада, всичко затихва. В края на Адажиото, съвсем тихо и прибулено, прозвучава началният характерен ритмичен мотив на Рондото.

Третата част следва без прекъсване след втората. Характерът ѝ е неподдържимо весел и игрив. Рондото е написано с много блясък и порив. Трите теми, върху които е построена, се разуват една след друга. Те са различни по характер и са подбрани в много сполучлива комбинация. Цялата част е изградена много динамично и живо и отчасти напомня на по своя характер финала на Седмата симфония.

АНТОНИН ДВОРЖАК

Симфония № 8

Антонин Дворжак, един от най-достоините представители на чешката музика е създал девет симфонии, пет симфонични поеми, пет увертюри, три славянски рапсодии, две серни славянски танци, по един концерт за пиано, виолончело и цигулка с оркестър, десет опери, много квартети, сонати, ораториални творби, множество вокални произведения и др.

Осмата симфония на Дворжак, изпълнена за пръв път в Прага през 1890 год. се отнася към числото на „героичните“ симфонии (имайки предвид традициите на Бетовеновата Трета симфония).

Първата част и финала започват с кратки въстъпления. Въстъпителните тактове на финала, построени върху интонации близки на походните хуситски песни, съдържат бойни възгласи. Връзката между първата част и финала на симфонията е особено очевидна от това, че финалът съдържа обширни вариации на тема интонационно близка до първата тема на първата част.

Първата тема получава своеобразно развитие в първата част, като постепенно добива героични тонове и характер на стремително маршово движение, построено на ритмичните фигури на втория такт на темата. Мечтателната първа тема на скрецото изцяло е построена на песенноромансови интонации, типични за Дворжаковата лирика. В средната част се появява една грациозна тема също от народно-песенния фолклор. Във финала постепенната трансформация на втората тема довежда до заключителното тупи, фиксираща картина на народно празненство, с което завършва симфонията. Осмата симфония съдържа и някои скръбни епизоди които се приемат като повестуване за жертвите на „хабсбургските нощи“ надвиснали над родимата на композитора.